

Datum
2021-05-05
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2021-187

Yttrande

Till
Arbetsmarknadsdeparte-
mentet

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen - aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79) Dnr: A2020/02630

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beretts möjlighet att yttra sig över remiss från Arbetsmarknadsdepartementet avseende delbetänkandet Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79). Kommunstyrelsen ställer sig generellt positiv till förslagen i delbetänkandet. Styrelsen poängterar dock vikten av tydlig ansvarsfördelning mellan Diskrimineringsombudsmannen och Arbetsgivarverket vid samverkan mellan dessa.

Yttrande

Utredningen innehåller två delar:

1. förslag och överväganden för en effektivare tillsyn över aktiva åtgärder i förhållande till Diskrimineringsombudsmannens (nedan DO) tillsyn över 3 kap. diskrimineringslagen inom arbetslivsområdet och inom högre utbildning, och
2. förslag och överväganden om överflyttning av tillsyn och talerätt till Skolinspektionen.

Bakgrund – Aktuell utredning

Regeringen beslutade i augusti 2018 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över vilka åtgärder som behövs för att säkerställa efterlevnad av bestämmelserna om aktiva åtgärder i diskrimineringslagen (2008:567) samt att se över tillsynsansvaret när det gäller verksamhet enligt skollagen (2010:800). I december 2020 överlämnades delbetänkandet Effektivare tillsyn över diskri-

mineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79) till regeringen.

Utredningens uppdrag innehåller två delar. Den första delen handlar om att analysera om nuvarande bestämmelser om tillsyn i diskrimineringslagen avseende aktiva åtgärder är ändamålsenliga för en effektiv efterlevnad av lagen och vid behov föreslå ändringar som kan leda till ökad efterlevnad. Den andra delen innebär att utredningen ska analysera hur tillsynen över bestämmelserna i diskrimineringslagen när det gäller det skollagsreglerade området i sin helhet kan flyttas från Diskrimineringsombudsmannen (DO) till Statens skolinspektion (Skolinspektionen).

I delbetänkandet föreslås i huvudsak följande vad gäller effektivare efterlevnad avseende aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen:

- Det ska inte längre finnas en uttrycklig lagbestämmelse om att DO i samband med sin tillsyn ska försöka få dem som omfattas av bestämmelserna att frivilligt följa dessa.
- DO ges möjlighet att meddela föreskrifter avseende arbetet med aktiva åtgärder efter samråd med arbetsmarknadens parter.
- Nämnden mot diskriminering ska ha ett färre antal ledamöter.
- Centrala kollektivavtalsslutna arbetstagarorganisationer ges en formell förstahandsrätt att föra talan om vitesförelägganden i Nämnden mot diskriminering.
- DO ska samverka med Arbetsmiljöverket i fråga om arbetsmiljöarbete i förhållande till aktiva åtgärder i diskrimineringslagen.
- Det ska övervägas att införa likabehandlingsombud i syfte att öka arbetstagarnas delaktighet i samarbetet med arbetsgivare i fråga om aktiva åtgärder.

I delbetänkandet föreslås i huvudsak följande vad gäller skolan och i fråga om överflyttning av tillsyn och talerätt till Skolinspektionen:

- Tillsynsansvaret för det skollagsreglerade området i diskrimineringslagen överförs från DO till Skolinspektionen. Skollagens administrativa sanktioner i 26 kap. ska gälla vid tillsynen.
- Talerätten i mål om diskrimineringsersättning för barn och elever inom det skollagsreglerade området överförs också från DO till Skolinspektionen. Barn- och elevombudet (BEO) ska utföra uppgifterna avseende skydd mot diskriminering och diskrimineringsersättning på motsvarande sätt som för skadestånd på grund av kränkande behandling enligt Skolinspektionens instruktion.
- De ideella föreningarnas talerätt för diskrimineringsersättning ska fortsätta att gälla på samma sätt som i dag. Den talerätten ska alltså inte utsträckas till att även omfatta kränkande behandling.
- De materiella bestämmelserna om diskriminering ska kvarstå samlat i 2 kap.

diskrimineringslagen. Bestämmelserna om diskrimineringsförbudet, förbudet mot repressalier och utbildningsanordnarens utrednings- och åtgärdsskyldighet för det skollagsreglerade området ska även fortsättningsvis följa av 2 kap. diskrimineringslagen.

- Bestämmelserna om aktiva åtgärder avseende kränkande behandling ska innehållsmässigt samordnas med reglerna om aktiva åtgärder avseende diskriminering för det skollagsreglerade området, men kvarstå i skollagen.
- Skolverket ges möjlighet att meddela föreskrifter avseende arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering enligt diskrimineringslagen för det skollagsreglerade området och mot kränkande behandling enligt skollagen. Samverkan ska ske med DO och Skolinspektionen.
- Kompetenshöjning för Skolinspektionen och samverkan mellan myndigheterna (DO, Skolinspektionen och Skolverket).

Kommunstyrelsens kommentarer och synpunkter avseende delbetänkandet effektivare efterlevnad avseende aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen

Kommunstyrelsen är generellt positivt inställd till merparten av utredningens förslag i fråga om åtgärder för en effektivare efterlevnad avseende aktiva åtgärder. I delbetänkande föreslås att samverkan mellan DO och Arbetsmiljöverket ska förstärkas och att regeringen därför bör ge myndigheterna i uppdrag att närmare samarbeta vad gäller systematiskt arbetsmiljöarbete i förhållande till aktiva åtgärder. Kommunstyrelsen vill framhålla, att vid ett sådant närmare samarbete mellan de båda myndigheterna, finns det ett behov av tydlighet utifrån de olika lagrummen samt vem som bär ansvaret.

Kommunstyrelsens kommentarer och synpunkter avseende delbetänkandet gällande skolan och i fråga om överflyttning av tillsyn och talerätt till Skolinspektionen

Kommunstyrelsen ställer sig generellt positiv till förslagen i delbetänkandet men vill framhålla att förslagen kan medföra vissa konsekvenser på kommunal nivå som inte synliggjorts i delbetänkandet. En effektivare tillsyn kan bidra till ökad ärendemängd vilket kräver mer tid och resurser på kommunal nivå. De fördelar som en mer intensiv tillsyn innebär ur ett barn- och elevperspektiv och för en mer enhetlig kvalitet väger dock tyngre. Kommunstyrelsen anser dock att det är av vikt att kommunen ges goda förutsättningar att utreda och inkomma med svar avseende eventuella anmälningar.

Kommunstyrelsen välkomnar ett innehållsmässigt samordnande av bestämmelserna om aktiva åtgärder avseende diskriminering och kränkande behandling och anser att ett samlat tillsynsansvar hos en myndighet får anses vara positivt för såväl förskolan och skolorna och deras huvudmän som för enskilda vårdnadshavare, barn och elever. Skolinspektionen har god kunskap om förskola och skolorna och deras verksamhet och får anses väl lämpade att ta över tillsynen och talerätten i fråga om diskrimineringsärenden inom det skollagsreglerade området.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Anna-Lena Alnerud

Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation.

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2021-05-05 kl. 13:00-14:05	
Plats	Distans via Teams	
Beslutande ledamöter	Katrín Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande) Andreas Schönström (S) Rose-Marie Carlsson (S) Mubarik Mohamed Abdirahman (S) Emma-Lina Johansson (V) Håkan Fäldt (M) Helena Nanne (M) Magnus Olsson (SD) Anders Olin (SD) Måns Berger (MP) ersätter Stefana Hoti (MP) Anton Sauer (C) ersätter Vakans C (C)	
Ej tjänstgörande ersättare	Anders Rubin (S) Nils Anders Nilsson (S) Frida Trollmyr (S) Sanna Axelsson (S) Sara Wettergren (L) Anders Skans (V) John Roslund (M) John Eklöf (M) Tony Rahm (M) Nima Gholam Ali Pour (SD) Rickard Åhman Persson (SD)	
Övriga närvarande	Carina Nilsson (S) (Ordförande) (Kommunfullmäktige) Sedat Arif (S) (Kommunalråd) Eva Bertz (L) (Kommunalråd) Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Jan-Inge Ahlfridh (VD Malmö Stadshus AB) Jonas Rosenkvist (Avdelningschef) Magdalena Bondeson (Sektionschef) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare) Daniel Svartek (Stadsjurist) Anna Westerling (Ekonomidirektör) Ann Andersson (Budgetchef)	
Underskrifter	Sekreterare Anna-Lena Alnerud
	Ordförande Katrín Stjernfeldt Jammeh
	Justerande Torbjörn Tegnhammar

Micael Nord (Avdelningschef)
Erica Arvebratt (tf HR-direktör)
Anders Mellberg (Kommunikationsdirektör)
Nicklas Sjöqvist (Presschef)

Utses att justera Torbjörn Tegnhammar

Justeringen 2021-05-18

Protokollet omfattar §164

§ 164 Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen - aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79)

STK-2021-187

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har getts möjlighet att yttra sig över remiss från Arbetsmarknadsdepartementet avseende delbetänkandet Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79). Stadskontoret har även berett de pedagogiska nämnderna möjlighet att inkomma med yttranden i ärendet. Stadskontoret och de pedagogiska nämnderna ställer sig generellt positiva till förslagen i delbetänkandet. Stadskontoret poängterar dock vikten av en tydlig ansvarsfördelning mellan Diskrimineringsombudsmannen och Arbetsgivarverket vid samverkan mellan dessa.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till yttrande och skickar det till Arbetsmarknadsdepartementet.

Beslutsgång

Ordföranden Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Magnus Olsson (SD) yrkar avslag på arbetsutskottets förslag till förmån för bifall till grundskolenämndens yttrande i grundskolenämnden den 26 mars 2021 § 53.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Reservationer och särskilda yttranden

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation, bilaga 16.

Beslutet skickas till

Arbetsmarknadsdepartementet
Arbetsmarknads- och socialnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Grundskolenämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 210426 §248
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210426 Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen - aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79)
- Förslag till yttrande

- Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79)
- Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79)
- Anstånd beviljat till 5 maj
- Förskolenämnden beslut 210331 § 47
- Remissvar från förskolenämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 210326 § 53
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Grundskolenämnden beslut 210421 § 63
- Remissvar från grundskolenämnden

Reservation

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2021-187

**Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet – Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen
– aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området (SOU 2020:79)**

Sverigedemokraterna yrkade att kommunstyrelsen skulle inkorporera följande skrivningar från grundskolenämndens remissyttrande i förslaget till yttrande:

”En naturlig följd av överflyttningen kommer vara ett ökat antal ärenden hos skolhuvudmännen, vilket innebär ökade administrativa kostnader för huvudmän och rektorer med att hantera tillsynsärenden. Grundskoleförvaltningen invänder således mot utredningens bedömning att förslaget inte förväntas innebära några ekonomiska konsekvenser för kommunerna.”

”Grundskoleförvaltningen är positivt inställd till merparten av utredningens förslag i fråga om åtgärder för en effektivare efterlevnad avseende aktiva åtgärder men ifrågasätter behovet av att överväga införande av ett likabehandlingsombud. En grundläggande förutsättning för ett fungerande arbete med aktiva åtgärder är att det sker i samverkan mellan arbetstagare och arbetsgivare. En sådan samverkansskyldighet är redan reglerad i diskrimineringslagen. Att införa ytterligare ombud i en specifik fråga är en onödig åtgärd.”

Då Sverigedemokraternas yrkande inte fick gehör reserverar vi oss mot beslutet.

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Rickard Åhman – Persson (SD)

2021-05-05